

Zmiany klimatyczne uzasadniają prawo do statusu uchodźcy

W przełomowym i kontrowersyjnym orzeczeniu Komitet Praw Człowieka (KPC) orzekł, że nie można zawracać osób starających się o ochronę międzynarodową, a powołujących się na zmiany klimatyczne.

Decyzja zapadła po rozpatrzeniu skargi obywatela Kiribati, państwa na Pacyfiku. W 2015 r. uciekł z żoną do Nowej Zelandii, gdzie ubiegał się o azyl. Jego wniosek został odrzucony, rodzina deportowana. Skarga w jego przypadku została odrzucona, ale KPC stwierdził, że same zmiany klimatyczne mogą być warunkiem wystarczającym do przyznania azylu. Przy tym uchodźcy nie muszą udowadniać, że ich życie i zdrowie jest w niebezpieczeństwie. Wystarczy, że oświadczą, iż zagrożone jest prawo do życia.

Zmiany, które wymienia komitet, to między innymi wzrost poziomu wód oceanicznych i morskich, niebezpieczeństwo nagłych powodzi czy sztormów, a także degradacja ziemi. W przypadku skarżącego zdaniem KPC władze Kiribati podjęły stosowne działania zapobiegawcze, żeby chronić obywateli przed skutkami zmian.

Eksperti jednak uważają, że decyzja jest przełomowa, chociaż część twierdzi także, że może wywołać lawinę, która otworzy drzwi do wniosków o azyl spowodowanych czynnikami klimatycznymi. Brak także precyzji, bo w jaki sposób oceniać, czy państwa we właściwy sposób zajmują się problemem zmian klimatycznych na swoim terytorium. To właśnie kraje Pacyfiku mogą być „kanarkiem w kopalni” sygnalizującym innym, że niekoniecznie wyspy muszą znaleźć się pod wodą i doświadczyć rzeczywistych skutków zmian, żeby walczyć o status uchodźcy.

Media podają jednocześnie mylnie, że jest to decyzja ONZ. KPC, zwane też Komitetem Praw Człowieka ONZ nie jest ciałem ONZ, a organem kontrolnym powołanym przez „Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych”. Nie zawsze też jego decyzje podtrzymywane są przez inne instytucje. Tak było w przypadku Francji [potępionej przez KPC za zakaz burki](#), chociaż Europejski Trybunał Praw Człowieka prawo podtrzymał. (j)

Na podst. [DW](#) i [Guardian](#)